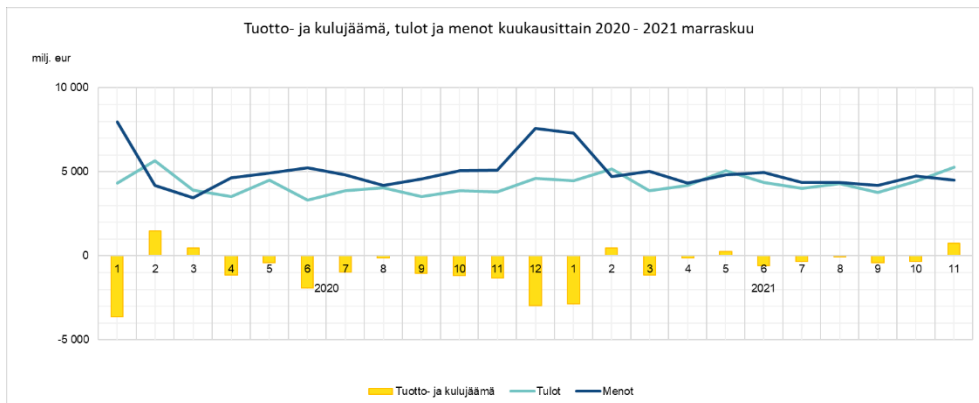

Valtiontalouden kuukausitiedote marraskuu 2021 - yhteenveto

Valtion tammi-marraskuun eliminoitu tuotto- ja kulujäämä¹ vuonna 2021 on –4 346 miljoonaa euroa, kun se viime vuonna samaan aikaan oli –9 789 miljoonaa euroa. Tuotto- ja kulujäämä pieneni marraskuun aikana 751 miljoonaa euroa (Kuva 1. Tuotto- ja kulujäämä, tulot ja menot). Tuotto- ja kulujäämän vähenemiseen vaikutti verotulojen ja rahoitustuottojen kasvu sekä siirtotalouden kulujen väheneminen.

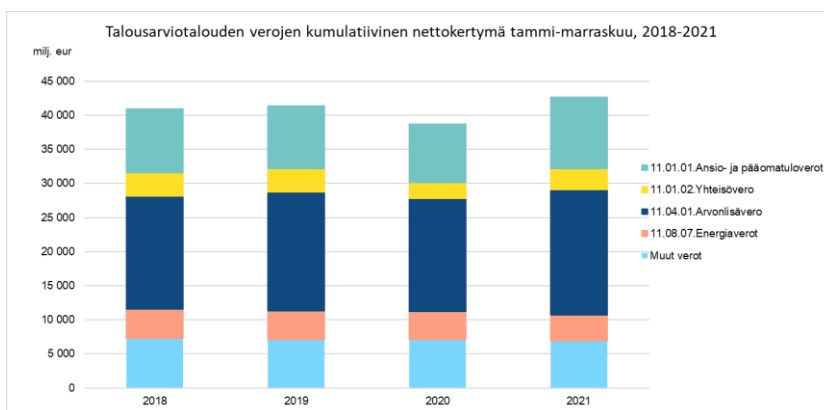

Kuva 1. Tuotto- ja kulujäämä, tulot ja menot

Talousarvion toteumalaskelman verojen ja veronluonteisten tulojen nettokertymä on kasvanut 10 prosenttia (3 959 miljoonaa euroa) verrattuna viime vuoden marraskuun lopun tietoihin (Kuva 2. Valtion talousarvion toteumatietojen verojen kumulatiivinen nettokertymä). Tammi-marraskuun talousarvion kumulatiivisiin toteumatietoihin vaikuttivat eniten arvonlisäveron 1 878 miljoonan euron, ansio- ja pääomatuloveron 1 084 miljoonan euron ja yhteisöveron 703 miljoonan euron kasvu. Toisaalta energiaverojen ja autoveron pieneneminen vähensivät valtion verotuloja 482 miljoonaa euroa verrattuna viime vuoden samaan ajankohtaan.

Energiaverojen kumulatiivinen kertymä ei ole vertailukelpoinen viime vuoden tietoihin, koska vuoden 2021 kumulatiiviseen kertymään vaikuttaa valmisteverotuksen verotusmenettelyihin liittyvä lakimuutos. Lakimuutoksen seurauksena verolajit muuttuivat maksuunpannuista/määrätyistä verolajeista oma-aloitteisiksi verolajeiksi. Tämän seurauksena verokauden maksut siirtyivät yhdelle kuukaudella eteenpäin. Ennen muutosta tammikuun verot maksettiin helmikuussa ja vuoden 2021 alusta alkaen tammikuun verot maksetaan maaliskuussa. Tämä aiheuttaa energiaverojen kumulatiiviseen kertymään kuukauden viiveen eli n. 400 miljoonan euron vähennyksen verrattuna vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan.

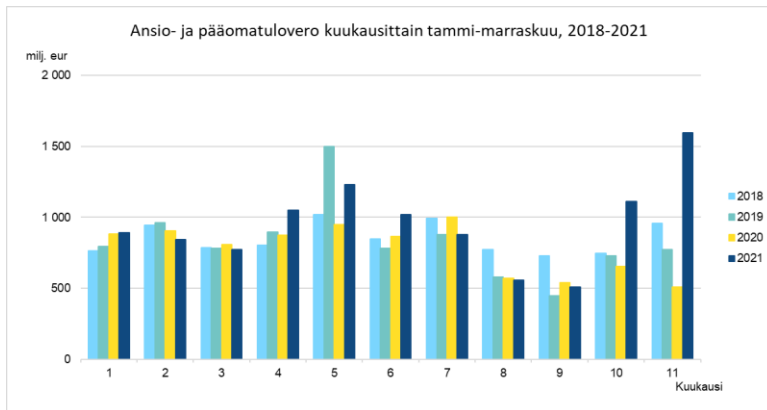
Tuotto- ja kululaskelman verojen ja veronluonteisten maksujen kumulatiivinen kertymä on vuoden 2021 marraskuun lopussa 42 170 miljoonaa euroa.

Kuva 2. Valtion talousarvion toteumatietojen verojen kumulatiivinen nettokertymä

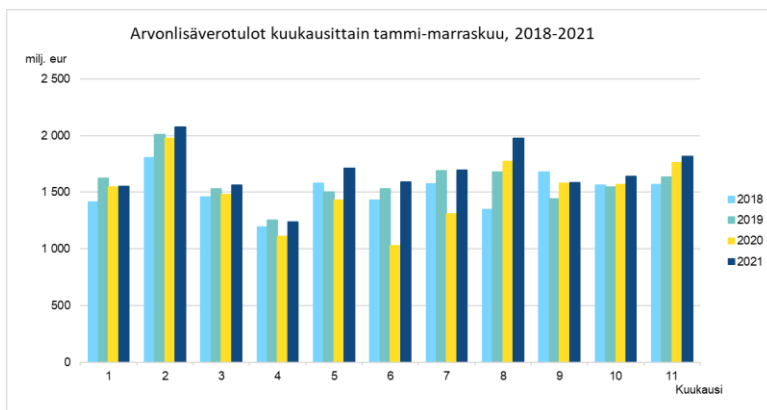
¹ Tuotto- ja kululaskelmasta on eliminoitu virastojen ja laitosten väliset tuotot ja kulut

Ansio- ja pääomatulovero kasvoi marraskuun aikana 1 594 miljoonaa euroa (Kuva 3. Ansio- ja pääomatulovero kuukausittain). Ansio- ja pääomatuloverojen kertymä tammi-marraskuulta on kasvanut 22 prosenttia (1 897 miljoonaa euroa) verrattuna viime vuoden vastaaviin tietoihin. Verohallinnon mukaan palkkasumman kasvulla on ollut huomattava vaikutus loppuvuoden 2021 ansio- ja pääomatuloverojen kasvuun.

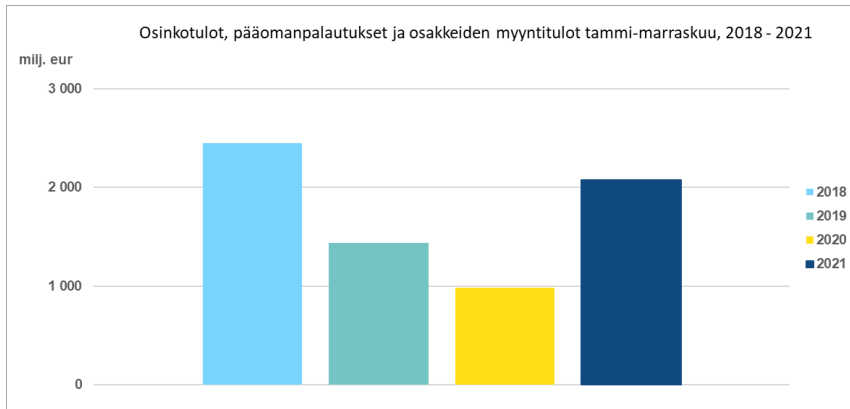
Kuva 3. Ansio- ja pääomatulovero kuukausittain

Arvonlisäveron kertymä tammi-marraskuulta on kasvanut 11 prosenttia (1 878 miljoonaa euroa) verrattuna viime vuoden marraskuun lopun tietoihin. Vuoden 2020 marraskuun kumulatiivista kertymää painoivat alas koronatilanteen lisäksi koronatukitoimiin liittyvät huojennetut maksujärjestelyt yrityksille (Kuva 4. Arvonlisäverotulot kuukausittain). Arvonlisäveroon liittyvien tukitoimien johdosta yritykset pystyivät siirtämään vuoden 2020 maalis-elokuussa erääntyneiden verojen maksamista myöhemmäksi. Huojennettujen maksujärjestelyjen takaisinmaksut alkoivat erääntyä 2020 syyskuusta lähtien ja niiden takaisinmaksut ovat jatkuneet vuoden 2021 aikana.

Kuva 4. Arvonlisäverotulot kuukausittain

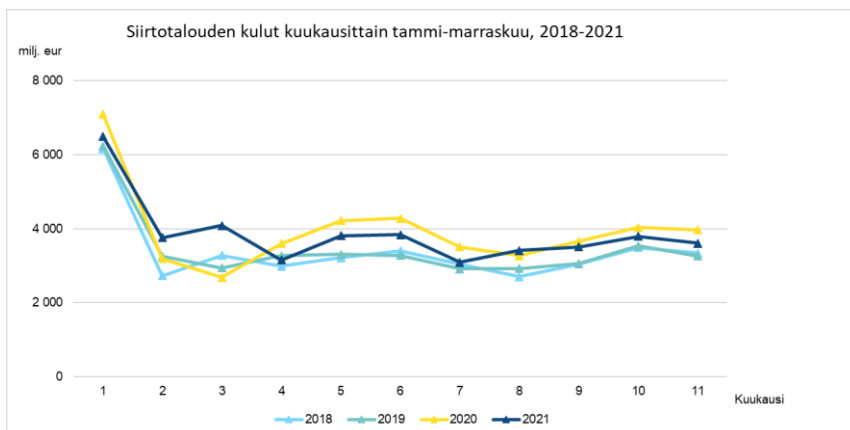
Tuotto- ja kululaskelman rahoitustuottojen ja kulujen tammi-marraskuun nettokertymä vuonna 2021 on 1 582 miljoonaa euroa, kun se viime vuonna samaan aikaan oli 942 miljoonaa euroa. Merkittävin ero vertailukauteen on osingoilla ja muulla voitonjaolla. Momentin 13.03.01 osinkotulojen, pääomapalautusten ja osakkeiden myyntitulojen kertymä kasvoi 111 prosenttia ollen vuoden 2021 marraskuussa 2 075 miljoonaa euroa (lokakuu 2020: 981 miljoonaa euroa). Tämä johtui Solidium Oyj maksamasta osingosta ja pääomanpalautuksesta, joista kertyi valtiolle marraskuussa yhteensä 869 miljoonaa euroa.

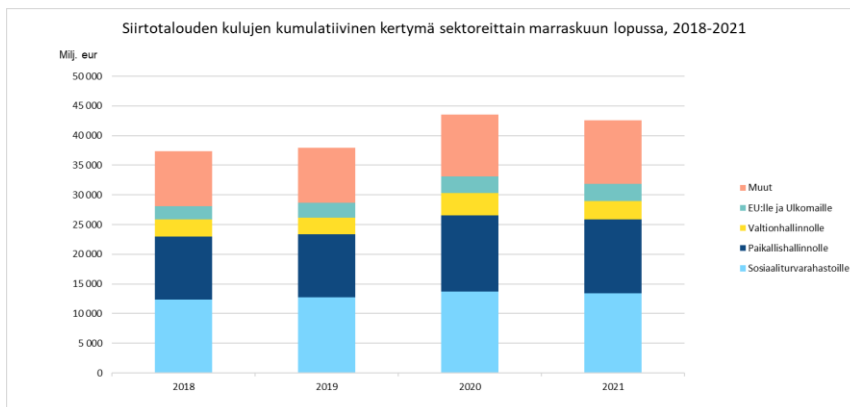
Kuva 5. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot

Siirtotalouden kulujen kumulatiivinen kertymä marraskuun lopussa oli 42 547 miljoonaa euroa, vähennystä on 2 prosenttia verrattuna viime vuoden samaan ajankohtaan (Kuva 6. Siirtotalouden kulut kuukausittain). Siirtotalouden kulujen kumulatiivinen kertymä on marraskuun 2021 lopussa 957 miljoonaa euroa pienempi verrattuna vuoden 2020 samaan ajankohtaan. Eniten ovat vähentyneet siirtotalouden kulujen kertymä valtionhallinnolle 683 miljoonaa euroa, paikallishallinnolle 389 miljoonaa euroa ja sosiaaliturvarahastoille 326 miljoonaa euroa (Kuva 7. Siirtotalouden kulujen kumulatiivinen kertymä sektoreittain).

Vuoden 2021 siirtotalouden kulujen kertymän vähentyminen valtiohallinnolle on seurausta koronatilanteen tasaantumisesta. Koronapandemia puhkesi alkuvuonna 2020 ja tämä seurauksena valtio maksoi eri sektoreille enemmän siirtotalouden kuluja kuin aikaisempina vuosina. Siirtotalouden kulujen kasvu valtiohallinnolta vuonna 2020 johtui siitä, että Business Finland -virasto siirsi rahaa Business Finland Oy:lle, joka edelleen jakoi rahan elinkeinoelämälle kehittämisavustuksina.

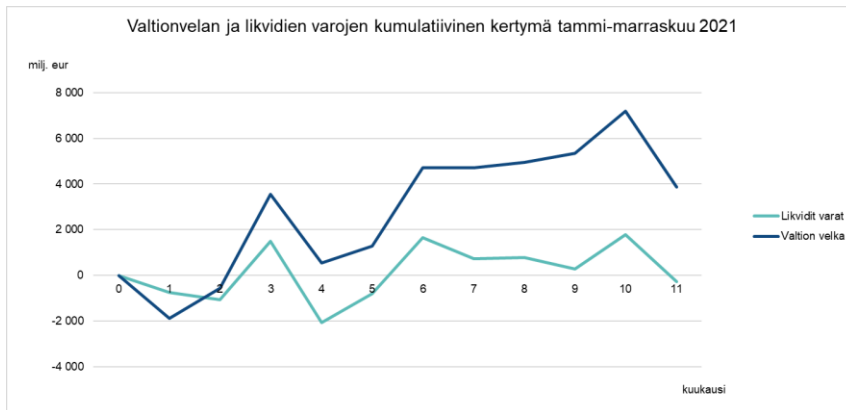

Kuva 6. Siirtotalouden kulut kuukausittain

Kuva 7. Siirtotalouden kulujen kumulatiivinen kertymä sektoreittain

Valtion velka² on marraskuun lopussa 128 696 miljoonaa euroa. Vuoden alusta velka on kasvanut 3 863 miljoonaa euroa. Marraskuun aikana valtion velka väheni 3 329 miljoonaa euroa. Valtion likvidit varat³ (lyhytaikaiset sijoitukset, pankkitilit ja käteiskassat) ovat vähentyneet vuoden alusta 279 miljoonalla eurolla (Kuva 8. Valtionvelan ja likvidien varojen kehitys), ollen marraskuun lopussa 8 910 miljoonaa euroa.

Kuva 8. Valtionvelan ja likvidien varojen kehitys

Vuoden alusta on annettu kolme lisätalousarviota, jotka ovat voimassa:

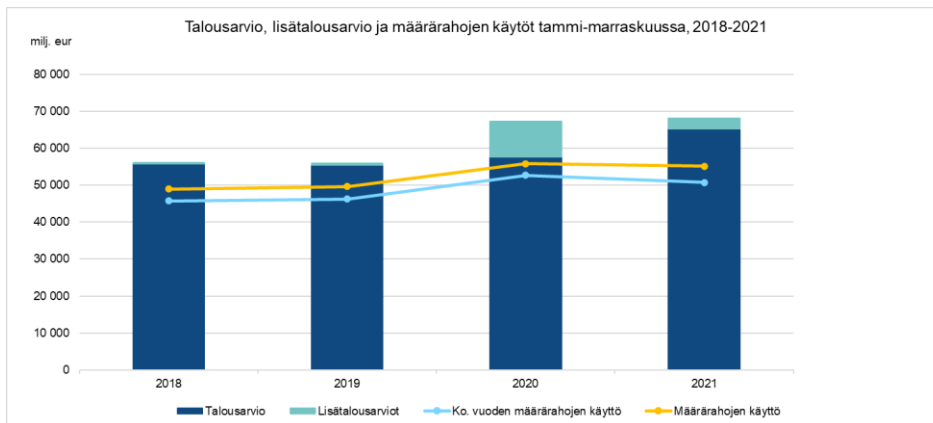
Lisätalousarvio I (EK11/2021 vp): 0,39 miljardia euroa

Lisätalousarvio II (EK17/2021 vp): 0,28 miljardia euroa

Lisätalousarvio III (EK20/2021 vp): 2,17 miljardia euroa eli yhteensä lisätalousarvioista kertyy 2,84 miljardia euroa.

Lisätalousarvio IV tuli voimaan joulukuussa, joten sen vaikutukset eivät näy vielä vuoden 2021 marraskuun tiedoissa.

Vuoden 2021 talousarvion määrärahojen käyttö pääluokittain on marraskuun lopussa 50 735 miljoonaa euroa, joka on 1 979 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna samaan ajankohtaan (Kuva 9. Talousarvio, lisätalousarviot ja määrärahojen käytöt). Määrärahojen käyttö on vähentynyt muun muassa työ- ja elinkeinoministeriössä 1 223 miljoonaa euroa, ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä 548 miljoonaa euroa. Työ- ja elinkeinoministeriön määrärahojen vähentymiseen on vaikuttanut koronatilanteen taantuminen vuodesta 2020.

Kuva 9. Talousarvio, lisätalousarviot ja määrärahojen käytöt

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan kuluja ovat vähentäneet mm. momentti 32.20.40 tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, momentti 32.30.42 yritysten kehittämishankkeiden tukeminen, momentti 32.40.88 Suomen teollisuussijoitus Oy:n oman pääoman korottaminen, momentti 32.20.48 uusiutuvan energian tuotantotuki, momentti 32.30.30 valtioavustus kunnille yksityisrittäjien tukemiseen ja momentti 32.30.31 ravitsemisyrittäjien tukeminen. Yhteensä momenttien kertymä on vähentynyt 1 255 miljoonaa euroa verrattuna viime vuoden marraskuun lopun tietoihin.

² Lukuun sisältyy sekä talousarvialous että valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot.

³ Lukuun sisältyy sekä talousarvialous että valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot.

Sosiaali- ja terveysministeriön pääluokan kuluja ovat vähentäneet momentti 33.20.50 valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta, momentti 33.20.52 valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta ja momentti 33.10.60 Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut. Yhteensä momenttien kertymä on vähentynyt 451 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2020 marraskuun lopun tietoihin. Toisaalta momentti 33.30.60 valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista on vastaavasti kasvattanut kuluja 117 miljoonaa euroa verrattuna viime vuoden samaan ajankohtaan (Taulukko 1. Muutamien momenttien kertymä tietoja marraskuun lopussa 2020/2021).

PL	Momentti	Nimi	TA	TA + LTA I-III	Käyttö 2021	Käyttö 2020	Muutos, %	Käyttö, muutos 2021 - 2020
32.		Työ- ja elinkeinoministeriö						
	32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	516	538	414	955	-57 %	-541
	32.20.48.	Uusiutuvan energian tuotantotuki	283	283	199	313	-36 %	-114
	32.30.30.	Valtionavustus kunnille yksityistajien tukemiseen				118	-100 %	-118
	32.30.31.	Ravitsemisyrittäjien tukeminen	10	3	11	119	-91 %	-108
	32.30.42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	92	92	48	272	-82 %	-224
	32.40.88.	Pääomasijoitus Suomen Teollisuusijoitus Oy:lle				150	-100 %	-150
33.		Sosiaali- ja terveysministeriö						
	33.10.60.	Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	481	481	361	440	-18 %	-79
	33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta	991	991	917	1 099	-17 %	-182
	33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	1 803	1 913	1 550	1 740	-11 %	-190
	33.30.60.	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista	2 185	2 185	1 793	1 676	7 %	117

Taulukko 1. Muutamien momenttien kertymä tietoja marraskuun lopussa 2020/2021

